

Rekenkamercommissie Leiden

Retouradres: Postbus 292, 2300 AG Leiden

Gemeenteraad Leiden
Postbus 292
2300 AG Leiden

Bezoekadres Stadhuis
Postadres Postbus 292
2300 AG Leiden
Telefoon 071-516 5105
E-Mail rekenkamer@leiden.nl

Datum 30 november 2012
Ons Kenmerk 2012-1
Onderwerp Quick Scan Sportnota

Contactpersoon Nike van Helden
Doorkiesnummer 5105

Geachte leden van de Raad,

Op 13 november heeft het College de Sportnota “Verleiden tot bewegen” vastgesteld en aangeboden aan de Raad ter besluitvorming. In deze brief voorziet de Rekenkamercommissie deze nota van een aantal kanttekeningen. De commissie doet dat op grond van haar aanbevelingen aan de Raad in haar eerdere rapport ‘Meer ruimte voor sport in Leiden’ van 17 januari 2012. Gezien de geringe beschikbare tijd hebben we ons moeten beperken tot een quick scan van de nota: het was niet mogelijk om bijvoorbeeld de gepresenteerde meerjarige financiële gegevens te analyseren op consistentie of plausibiliteit. Uiteraard spreekt de Rekenkamercommissie zich niet uit over de politieke keuzes die in de nota worden voorgesteld. Wel gaan wij na in hoeverre het College de aanbevelingen uit onze rapportage ter harte heeft genomen.

Vooraf

De Rekenkamercommissie spreekt graag haar waardering uit voor de systematische opbouw van het voorliggende beleidsplan, het uitgebreide accommodatieplan dat daaraan is toegevoegd en de meerjarige financiële onderbouwing gesplitst in kort onderhoud, lang onderhoud en investeringen. Het geheel geeft naar onze mening een goede gedegen basis voor de besluitvorming over het sportbeleid voor de komende jaren. Wel stellen we vast dat op een groot aantal onderdelen keuzes – bijvoorbeeld hoe de schaarse ruimte voor verschillende sporten feitelijk anders te verdelen zodat duidelijk wordt welke accommodaties worden ingeleverd ten gunste van andere sporten – nog wel gemaakt moeten worden. De Rekenkamercommissie beveelt de Raad aan met het College afspraken te maken over expliciete besluitvorming hierover.

Om onze bevindingen zo bondig mogelijk aan te bieden hebben we ze onderverdeeld naar de elf aanbevelingen uit onze eerdere nota.

Aanbeveling 1: Gegeven het feit dat veel sportbeoefening ook plaatsvindt zonder dat de gemeente daarin een rol speelt, is de vraag gerechtvaardigd hoe en in welke mate de gemeente sportbeoefening ruimtelijk en financieel moet ondersteunen en welke sporten daarbij prioriteit dienen te krijgen.

Beoordeling sportnota: De sportnota gaat niet in op deze vraag, maar neemt de eerder door de raad bepaalde financiële ruimte als uitgangspunt voor het beleid. Een nadere keuze welke sporten binnen dat budget wel of niet ondersteund moeten worden is in de nota niet gemaakt.

Aanbeveling 2: Bezie in hoeverre en op welke wijze door een herschikking van ruimte tekorten in de sportaccommodaties opgevangen kunnen worden:

- a. Met name bij korfbal is er sprake van een overschot en bij voetbal zal dat in de komende jaren ontstaan. Dat overschot zou kunnen worden ingezet voor het faciliteren van de behoefte aan tennis- en hockeyvelden. Hierbij zou de mogelijkheid van een tweede hockey-accommodatie in Leiden overwogen kunnen worden.
- b. Bezie bij welke accommodaties de ruimte nog efficiënter benut kan worden door omzetting van natuurgrasvelden in kunstgrasvelden (voetbal) of het aanbrengen van verlichting (tennis).
- c. Bezie op welke wijze tegemoet gekomen kan worden aan de behoefte aan een extra sporthal.
- d. Bepaal tot welke kosten dit - ook meerjarig - leidt.

Beoordeling sportnota: De nota stelt dat er geen uitbreiding van het totale sportareaal zal plaatsvinden. In de nota wordt voor korfbal een overschot geconstateerd; geopperd wordt elders trainingsfaciliteiten voor hockey te creëren. Er worden daarvoor budgettair wel middelen voorzien, maar onduidelijk is nog waar de herverdeling van ruimte zal plaatsvinden. Deze keuze wordt voorbereid volgens de nota.

Er wordt een uitbreiding van het aantal kunstgrasvelden aangekondigd (onduidelijk is nog in welke mate en waar), evenals de realisatie van één nieuwe sporthal en twee sportzalen. De nota geeft aan dat de speelintensiteit van velden zal worden verhoogd door meer kunstgrastoepassingen. Ook door fusies van verenigingen kan de efficiënte inzet van faciliteiten vergroot worden. Anders dan in ons rapport is aangegeven, wordt gesteld dat de hoeveelheid beschikbaar zwembadwater ook zonder de capaciteit van het buitenwater voldoende is.

Aanbeveling 3: Houd in het sportbeleid rekening met de in het onderzoek geschetste ontwikkeling van het ruimtebeslag bij de verschillende sporten. Met name het investeringsbudget dient daarop te worden aangepast.

Beoordeling sportnota: Zie aanbeveling 4.

Aanbeveling 4: Zorg ervoor dat het ambitieniveau van de nieuwe Sportnota aansluit bij de door de Raad ter beschikking gestelde middelen en dat de geformuleerde acties binnen de gestelde periode uitgevoerd kunnen worden.

Beoordeling sportnota: De ambities zijn beperkter geformuleerd met het accent op faciliterend accommodatiebeleid en enige stimulering (jongeren, ouderen, gehandicapten). De doelstelling is vooral een participatiedoelstelling: meer sporten en bewegen, waarbij de gemeente faciliterend is. De nota bevat een helder overzicht van de te maken kosten en beschikbare budgetten. Daarbij wordt aangegeven dat de voornemens door de gestelde prioriteiten (onderhoud en investeringen) kunnen worden uitgevoerd binnen de beschikbare middelen. Binnen het bestek van deze quick scan hebben we deze stelling niet op juistheid kunnen toetsen.

Aanbeveling 5: Bezie in welke mate de kosten voor sport beperkt kunnen worden door het meer kostendekkend maken van met name de binnensportaccommodaties, door lagere exploitatiekosten, intensiever gebruik of eventueel hogere tarieven.

Beoordeling sportnota: De nota gaat niet in op kostendekkendheid van de binnensportaccommodaties. De aanbeveling is dus niet overgenomen. Alleen tennis wordt genoemd als voorbeeld van een sport, die bijna zelfvoorzienend is, waardoor hier (bijna) geen gemeenschapsgeld mee is gemoed.

In de Sportnota wordt de vraag opgeworpen of zulke sporten en het beheer en onderhoud van de accommodaties tot de gemeentelijke verantwoordelijkheid behoort. In de nota wordt hierop echter geen antwoord gegeven.

Aanbeveling 6: Bezie de mate van kostendekkendheid van de (kleinere) sportvoorzieningen die in het bestek van dit onderzoek buiten beschouwing zijn gebleven.

Beoordeling sportnota: De Sportnota gaat niet in op de kostendekkendheid van deze sportvoorzieningen.

Aanbeveling 7: Concretiseer bovenstaande punten in een nieuw meerjarig accommodatieplan, en betrek daarbij de kosten van het onderhoud van de huidige voorzieningen.

Beoordeling sportnota: De Sportnota bevat een uitgebreid Sportaccommodatieplan, met beschikbare budgetten en de budgettaire doorwerking van de voornemens. Daarbij is een meerjarenraming voor klein en groot onderhoud opgenomen, een meerjarenplan voor renovatie, vervanging en uitbreiding van sportaccommodaties.

Aanbeveling 8: Stuur aan op heldere, meetbare en realistische doelstellingen – bijvoorbeeld de herinrichting van een aantal locaties of de mate van de kostendekkendheid - in de nieuwe Sportnota. Zorg dat deze zo geformuleerd en periodiek gemeten worden dat op basis daarvan in de tussenliggende periode goed gestuurd kan worden.

Beoordeling sportnota: In de Sportnota staat als beweegnorm, dat in 2016 driekwart van de Leidse bevolking aan de Olympische beweegnorm voldoet, centraal. Dit is een doelstelling waarop de gemeente niet goed kan sturen. Veel van de sportbeoefening vindt ook plaats buiten de invloedssfeer van de gemeente. Ook is het niet helder in welke mate de voorgestelde maatregelen daar voldoende aan bijdragen. Datzelfde geldt voor andere ambities als de aandacht die Leiden wil schenken aan specifieke doelgroepen. Onduidelijk is welk doel bereikt moet worden en welke middelen daar specifiek voor worden ingezet. Toegezegd wordt dat via verschillende kanalen monitoring zal plaatsvinden (verenigingsmonitor, rapportages sportbedrijf, stadsenquête, e.d.). De Rekenkamercommissie vindt het vooral belangrijk vast te stellen op welke wijze het college in de begroting en jaarrekening verantwoording aflegt en welke indicatoren daarvoor worden gehanteerd.

Aanbeveling 9: Zie toe op het realiseren van een adequate en actuele uitvoeringsovereenkomst van het College met het Sportbedrijf.

Beoordeling sportnota: De Sportnota geeft aan dat het College de opgave van het sportbedrijf gaat aanscherpen, met het oog op een efficiënte organisatie van sportbeheer. Onduidelijk is nog op welke wijze dat gaat plaatsvinden. Over onze aanbeveling een uitvoerings-overeenkomst op te stellen wordt niet gerept. Wel wordt aangekondigd dat het Sportbedrijf jaarlijks zal rapporteren over de vorderingen in klein- en groot onderhoud en investeringen en dat data-verzameling en -registratie een verbeteringslag zal ondergaan.

Aanbeveling 10: Zorg voor een adequate tussentijdse informatievoorziening aan de Raad over de vorderingen in de realisatie van de Sportnota.

Beoordeling sportnota: De Sportnota geeft aan dat na de vaststelling er een uitvoeringsprogramma zal worden opgesteld met een meerjarenplanning.

Aanbeveling 11: Zorg voor een helder overzicht van zowel de accommodaties als de kosten en opbrengsten van sportvoorzieningen in de begroting en de rekening.

Beoordeling sportnota: De Sportnota bevat een uitgebreid Sportaccommodatieplan, met beschikbare budgetten en de budgettaire doorwerking van de voornemens.

Tot besluit

In ons rapport “Meer ruimte voor sport in Leiden” constateerden we dat de oude Sportnota een ingewikkeld complex van ambities en doelstellingen betrof. We zijn positief over de wijze waarop in de nu voorliggende Sportnota de ambities reëler geformuleerd zijn met het accent op een faciliterend accommodatiebeleid en daarnaast enige stimulering van sportbeoefening door specifieke doelgroepen (jongeren, ouderen, gehandicapten).

Sommige ambities worden ook in deze nota benoemd zonder dat de realisatie wordt bevorderd door aangekondigde acties. Zo wordt bij de ambitie om wijk sportparken te realiseren aangegeven dat daarvoor de middelen ontbreken. De maatschappelijke functie van sport wordt wel als ambitie geformuleerd, maar hier wordt het initiatief geheel bij de verenigingen gelegd.

In de vorige beleidsnota ‘Startschot’ uit 2005 was de financiële onderbouwing van de beleidsambities een uitgesproken zwak punt. In de nu voorliggende Sportnota wordt een meerjarige financiële onderbouwing geboden, die gebaseerd is op de door de Raad in het verleden beschikbaar gestelde middelen met een aantal meer expliciete ombuigingsvoorstellen. Het was in het tijdsbestek van deze quick scan niet mogelijk te toetsen of de voorgestelde middelen voldoende zijn voor de uitvoering van de verschillende voornemens. Ten aanzien van het concept wijk sportparken wordt aangegeven dat de financiële middelen hiervoor ontbreken.

De Sportnota bevat geen toezeggingen over de wijze waarop de Raad zal worden geïnformeerd over de voortgang in de uitvoering ervan en of de bestedingen conform het pad van de nota verlopen. De Rekenkamercommissie beveelt uw Raad aan hierover met het college afspraken te maken.

Hoogachtend,

De Rekenkamercommissie Leiden

Rob van Lint, voorzitter